ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
F. G. JACOBS

της 23ης Σεπτεμβρίου 1999 *

1. Η οδηγία 95/21/ΕΚ του Συμβουλίου, για την επιβολή, σχετικά με τη ναυσιπλοΐα που συνεπάγεται χρήση κοινοτικών λιμένων ή διέλευση από ύδατα υπό τη δικαιοδοσία κράτους μέλους, των διεθνών προτύπων για την ασφάλεια των πλοίων, την πρόληψη της ρυπάνσεως και τις συνθήκες διαβιώσεως και εργασίας επί των πλοίων (έλεγχος του κράτους του λιμένα) [1], εκδόθηκε στις 19 Ιουνίου 1995. Το άρθρο 20, παράγραφος 1, της οδηγίας αυτής ορίζει: «Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που είναι αναγκαίες για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας έως τις 30 Ιουνίου 1996, το αργότερο. Ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά».

2. Στις 16 Ιανουαρίου 1997, μη έχοντας λάβει πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας από την Ιταλία, η Επιτροπή ζήτησε από την Ιταλική Κυβέρνηση να της υποβάλει τις παρατηρήσεις της σύμφωνα με το άρθρο 169 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρο 226 ΕΚ).

3. Με απάντηση της 30ής Απριλίου 1997, η Ιταλική Κυβέρνηση πληροφόρησε την Επιτροπή ότι η οδηγία 95/21 περιλαμβάνεται στο παράρτημα D του σχεδίου κοινοτικού νόμου για το 1995-1996.

4. Στις 24 Νοεμβρίου 1997, θεωρώντας ότι δεν έχουν θεσπιστεί μέτρα για την εφαρμογή της οδηγίας, η Επιτροπή απηύθυνε στην Ιταλική Κυβέρνηση αιτιολογημένη γνώμη σύμφωνα με το άρθρο 169 της Συνθήκης, καλώντας την εν λόγω κυβέρνηση να θεσπίσει τα μέτρα αυτά εντός δύο μηνών.

5. Στις 13 Φεβρουαρίου 1998 οι ιταλικές αρχές απέστειλαν στην Επιτροπή σχέδιο υπουργικής αποφάσεως για την εφαρμογή της οδηγίας· στις 26 Μαΐου 1998 πληροφόρησαν την Επιτροπή ότι στις 24 Απριλίου 1998 εκδόθηκε ο νόμος 128 [2]. Η οδηγία 95/21 περιλαμβάνεται στο παράρτημα D του νόμου

* Γλώσσα του πρωτοτύπου: η αγγλική.

1 — ΕΕ L 157, σ. 1.

2 — Αποκαλείται «κοινοτικός νόμος 1995-1997», Supplemento Ordinario *GURI* αριθ. 88, της 7ης Μαΐου 1998.

αυτού, σε κατάλογο των οδηγιών που ακόμη έπρεπε να τεθούν σε εφαρμογή με υπουργική απόφαση.

6. Στις 12 Αυγούστου 1998 η Επιτροπή κίνησε την παρούσα δίκη, στο πλαίσιο της οποίας ζητεί από το Δικαστήριο να διαπιστώσει ότι η Ιταλική Δημοκρατία, μη θεσπίζοντας τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για την εφαρμογή της οδηγίας 95/21, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την οδηγία αυτή και από τη Συνθήκη και να καταδικάσει την Ιταλική Δημοκρατία στα δικαστικά έξοδα.

7. Με τους αμυντικούς της ισχυρισμούς, η Ιταλική Κυβέρνηση διατείνεται ότι οι υποχρεώσεις που απορρέουν από το μνημόνιο συνεννοήσεως για τον έλεγχο από το κράτος του λιμένα που υπογράφηκε στο Παρίσι στις 26 Ιανουαρίου 1982 και από τις σχετικές αποφάσεις του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού, που στην ουσία επαναλαμβάνει η οδηγία, τηρούνται στην Ιταλία με σειρά εγκυκλίων που εξέδωσαν το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας και το Υπουργείο Μεταφορών και Ναυσιπλοΐας από το 1977 μέχρι το 1998. Περαιτέρω, αναφέρει ότι η διαδικασία εγκρίσεως του σχεδίου υπουργικής αποφάσεως για την εφαρμογή της οδηγίας 95/21 βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο.

8. Όσον αφορά τις εγκυκλίους που παρέθεσε και προσκόμισε η Ιταλική Κυβέρνηση, το Δικαστήριο δέχεται κατά πάγια νομολογία ότι απλές διοικητικές πρακτικές, οι οποίες από τη φύση τους μπορούν να τροποποιηθούν κατά βούληση της διοικήσεως και στερούνται προσήκουσας δημοσιότητας, δεν μπορούν να θεωρηθούν ως συνιστώσες έγκυρη εκτέλεση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη Συνθήκη [3]. Οι περί ων πρόκειται εγκύκλιοι εμπίπτουν στην κατηγορία αυτή, οπότε η Ιταλική Κυβέρνηση δεν μπορεί να τις επικαλεστεί με τους αμυντικούς της ισχυρισμούς.

9. Όσον αφορά το σχέδιο υπουργικής αποφάσεως για την εφαρμογή της οδηγίας και το γεγονός ότι η οδηγία 95/21 περιλαμβάνεται στο παράρτημα D του νόμου 128 της 24ης Απριλίου 1998, πάλι κατά πάγια νομολογία το Δικαστήριο δέχεται ότι το ζήτημα αν ένα κράτος μέλος έχει τηρήσει τις υποχρεώσεις του πρέπει να εκτιμάται σε σχέση με την κατάσταση που υφίστατο κατά το τέλος της προθεσμίας που τάχθηκε με την αιτιολογημένη γνώμη [4]. Έτσι, σε όποιον βαθμό και αν εφαρμόστηκε η οδηγία με τα εν λόγω μέτρα, τα μέτρα αυτά δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη στην παρούσα υπόθεση.

3 — Βλ., ως την πλέον πρόσφατη, την απόφαση της 16ης Δεκεμβρίου 1997, C-316/96, Επιτροπή κατά Ιταλίας (Συλλογή 1997, σ. I-7231, σκέψη 16).

4 — Αυτόθι, σκέψη 14.

Συμπέρασμα

10. Κατά συνέπεια, συνάγω ότι το Δικαστήριο θα πρέπει:

1) να διαπιστώσει ότι η Ιταλική Δημοκρατία, μη θεσπίζοντας τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για την εφαρμογή της οδηγίας 95/21/ΕΚ του Συμβουλίου, της 19ης Ιουνίου 1995, για την επιβολή, σχετικά με τη ναυσιπλοΐα που συνεπάγεται χρήση κοινοτικών λιμένων ή διέλευση από ύδατα υπό τη δικαιοδοσία κράτους μέλους, των διεθνών προτύπων για την ασφάλεια των πλοίων, την πρόληψη της ρυπάνσεως και τις συνθήκες διαβιώσεως και εργασίας επί των πλοίων (έλεγχος του κράτους του λιμένα), παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την οδηγία αυτή και τη Συνθήκη ΕΚ· και

2) να καταδικάσει την Ιταλική Δημοκρατία στα δικαστικά έξοδα.